

НАСЕЛЕНИЕ И ДЕМОГРАФСКИ ПРОЦЕСИ В СОФИЙСКА ОБЛАСТ ПРЕЗ 2022 ГОДИНА

Брой и структури на населението

Към 31 декември 2022 г. населението в Софийска област е 227 610 души, което представлява 3.5% от населението на страната.

Мъжете са 111 132 (48.8%), а жените – 116 478 (51.2%), или на 1 000 мъже се падат 1 048 жени. Броят на мъжете преобладава във възрастите до 54 години. С нарастването на възрастта се увеличават броят и относителният дял на жените от общото население на страната.

В края на 2022 г. лицата на 65 и повече навършени години са 54 123, или 23.8% от населението в областта. Относителният дял на мъжете на възраст над 65 години е 19.4%, а на жените - 28.0%. Тази разлика се дължи на по-високата смъртност сред мъжете и като следствие от нея - на по-ниската средна продължителност на живота при тях.

Към 31.12.2022 г. децата до 15 години в Софийска област са 32 539, или 14.3% от общия брой на населението.

Към 31.12.2022 г. **общият коефициент на възрастова зависимост**¹ в Софийска област е 61.5%, или на всяко лице в зависимите възрасти (под 15 и над 65 години) се падат по-малко от две лица в активна възраст.

Променя се броя и относителният дял на населението в **под, във и над трудоспособна възраст**. Влияние върху съвкупностите на населението във и над трудоспособна възраст оказват както застаряването на населението, така и законодателните промени² при определянето на възрастовите граници за пенсиониране. За 2022 г. тези граници за населението в трудоспособна възраст са до навършването на 61 години и 10 месеца за жените и 64 години и 5 месеца за мъжете.

Населението в **трудоспособна възраст** към 31.12.2022 г. е 132 575 души, или 58.2% от населението в областта. **Над трудоспособна възраст** са 60 274 души, или 26.5%, а **под трудоспособна възраст** – 34 761 души, или 15.3% от населението на страната.

Възпроизводството на трудоспособното население се характеризира чрез **коефициента на демографско заместване**, който показва съотношението между броя на влизащите в трудоспособна възраст (15 - 19 години) и броя на излизащите от трудоспособна възраст (60 - 64 години). Към 31.12.2022 г. коефициентът на демографско заместване е 63.

Териториално разпределение на населението

Към 31.12.2022 г. в градовете в Софийска област живеят 137 205 души, или 60.3%, а в селата – 90 405 души, или 39.7% от населението в областта.

¹ Коефициентът на възрастова зависимост показва броя на лицата от населението в „зависимите“ възрасти (населението под 15 и на 65 и повече навършени години) на 100 лица от населението в „независимите“ възрасти (от 15 до 64 години). Изчислява се в проценти.

² Възрастовите граници за разпределение на населението по категориите под, във и над трудоспособна възраст са определени съгласно Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж, приета с Постановление № 30 на МС (ДВ, бр. 21/17.03.2000 година).

ТЕРИТОРИАЛНО СТАТИСТИЧЕСКО БЮРО - ЮГОЗАПАД
ОТДЕЛ „СТАТИСТИЧЕСКИ ИЗСЛЕДВАНИЯ - СОФИЙСКА ОБЛАСТ“

Общини

В Софийска област са налице големи различия и в броя на населението по общини. Общината с най-голямо население е Самоков (34 175), а най-малко население има община Чавдар (1 161). С население над 20 000 души са три общини – Самоков (34 175), Ботевград (30 752) и Елин Пелин (22 776). Четири общини са с население под 2 000 души – Копревщица (1 898), Челопеч (1 443), Антон (1 424), и Чавдар (1 161).

1. Размер на общините според броя на населението им към 31.12.2022 година

Размер на общината	Общини		Население	
	брой	%	брой	%
Общо	22	100.0	227 610	100.0
1000 - 1999	4	18.2	5926	2.6
2000 - 4999	5	22.7	20623	9.1
5000 - 9999	5	22.7	38313	16.8
10000 - 19999	5	22.7	75045	33.0
20000 - 49999	3	13.6	87703	38.5

Раждаемост

Коефициентът на обща раждаемост³ в Софийска област през 2022 г. е 8.8‰.

През 2022 г. са регистрирани 2 033 родени деца, като от тях 2 018 (99.3%) са живородени.

Броят на живородените момчета е 1 029, а на живородените момичета - 989.

В градовете и селата живородени са съответно 1 305 и 713 деца.

През 2022 г. средната възраст на жените при раждане на първо дете е 26 години. В сравнение с 2021 г. се е увеличила с 0.4 години.

Броят на извънбрачните раждания е 1 368, или 67.3% от всички раждания.

Смъртност

Броят на умрелите лица в Софийска област през 2022 г. е 4 545. Спрямо предходната година броят на умрелите намалява с 1 240, или с 21.4%.

Коефициентът на общата смъртност⁴ в областта е 19.9‰. а коефициентът на детска смъртност⁵ - 1.5‰.

³ Брой живородени деца на 1 000 души от средногодишния брой на населението през годината.

⁴ Брой умрели лица на 1 000 души от средногодишния брой на населението.

⁵ Брой умрели деца на възраст под 1 година на 1 000 живородени.

Бракове и разводи

През 2022 г. в Софийска област са регистрирани 753 юридически брака. Сключеният граждански брак през 2022 г. е бил първи за 624 мъже и за 629 жени.

Средната възраст при сключване на първи брак за мъжете и жените е съответно 32.8 и 30.2 години.

Броят на разводите през 2022 г. е 287.

Разводът не е бил първи за 8.4% от мъжете и 8.0% от жените, разтрогнали своите бракове през 2022 година.

Вътрешна миграция

През 2022 г. в преселванията между населените места в Софийска област са участвали 1 176 лица.

В населените места в Софийска област са се заселили 4 565 лица. От тях 1 923 лица са се преселили от област София (столица), а 526 лица – от чужбина.

От населените места в Софийска област са се изселили 4 588 лица. От тях 2 229 лица са се преселили в област София (столица), а 193 лица – в чужбина.

Естествен и механичен прираст на населението

През 2022 г. в резултат на отрицателния естествен прираст населението на Софийска област е намаляло с 2 527 души.

Намалението на населението, измерено чрез коефициента на естествения прираст, е минус 11.1‰. Коефициентът на естествения прираст в градовете е минус 7.3‰, а в селата - минус 16.7‰.

Механичният прираст в Софийска област през 2022 г. е отрицателен – минус 23 души или минус 0.1‰.

ТЕРИТОРИАЛНО СТАТИСТИЧЕСКО БЮРО - ЮГОЗАПАД
ОТДЕЛ „СТАТИСТИЧЕСКИ ИЗСЛЕДВАНИЯ - СОФИЙСКА ОБЛАСТ“

Методологични бележки

Броят и структурите на населението към края на всяка година се изчисляват на базата на данните от предходната година и данните за естественото и механичното движение на населението през текущата година. В годините на преброяванията се правят преизчисления на населението в края на съответната година. Оценката за населението към 31.12.2022 г. отразява промените в броя и структурите на населението регистрирани при Преброяване 2021.

При изчисляване на демографските показатели се използва съвкупността на средногодишното население. Средногодишният брой на населението е средна аритметична величина от изчисленото население към края на предходната и края на отчетната година. За населението към 31.12.2021 г. е използвано ревизирано население, изчислено на база данните от Преброяване на населението и жилищния фонд към 07.09.2021 г. и естественото и механично движение на населението до 31.12.2021 година.

Налице е прекъсване в динамичния ред за всички коефициенти през 2022 г., поради наличието на нова оценка на населението на база данните от Преброяване 2021.

Източник на данните за броя и структурите на населението е Статистическия регистър на населението, поддържан от Националния статистически институт. Източник на данните за естественото и механичното движение на населението (раждания, умирапия, бракове, разводи, вътрешна миграция) е Единната система за гражданска регистрация и административно обслужване на населението. Те се регистрират чрез документите образци ЕСГРАОН - ТДС: съобщение за раждане, съобщение за сключен граждански брак, съобщение за прекратен граждански брак, съобщение за смърт и адресна карта за промяна на настоящ адрес.

Източник на данните за външната миграция са Единната система за гражданска регистрация и административно обслужване на населението, образец ЕСГРАОН - ТДС: адресна карта за промяна на настоящ адрес; Националната агенция за приходите; Националният осигурителен институт; Министерството на вътрешните работи; Оценки на емиграционните потоци.

Данните за броя на населението и за настъпилите демографски събития в териториален разрез са представени според административно-териториалното устройство на страната към 31.12. на съответната година (населени места, общини, области) и статистически райони по настоящ адрес. Това е адресът, който отговаря на документално заявеното местоживееие на лицето.

Възрастта на населението в края на годината е изчислена към 31.12. в навършени години. Възрастта на лицата при настъпване на демографско събитие се изчислява в навършени години въз основа на датата на раждане и датата на съответното събитие, т.е. възрастта, която лицата са достигнали при настъпване на събитието.